

# VOGELS IN ONZE STREEK

## najaarstrek 2008 en waarnemingen van 1 september tot 30 november 2008

Het werd een goed najaar, doorspekt met tal van zeldzaamheden : een groep Kleine Rietganzen, een Klein Waterhoen, enkele Morinelplevieren en een Steenloper, enkele Duinpiepers, een Pestvogel en twee Klapeksters om er maar enkele te noemen. De ringers lieten zich ook niet onbetuigd met een Sperwergrasmus en een Krekelzanger.

De najaarstrek leverde in totaal 1.329 roofvogels op, op zich niet oneindig veel, maar een 30% ervan werd genoteerd op topdag 14.09.2008. En zo'n echte topdag, dat was al van 1999 geleden! By the way, "ttp" in de tekst betekent "trektelpost".

Als je interesse hebt om één of meerdere groepen vogels te beschrijven voor deze rubriek, dan kan je een mailtje sturen naar [yann.feryn@scarlet.be](mailto:yann.feryn@scarlet.be).

Voor dit artikel verwerkten we de gegevens ingestuurd aan **Luc Vandeghinste**, Wolvenstraat 4 te 8500 Kortrijk (0498/90.92.90), [vwg@natuurkoepel.be](mailto:vwg@natuurkoepel.be). **Als je over een pc beschikt, kun je je losse gegevens intikken op [www.waarnemingen.be](http://www.waarnemingen.be). Een handleiding hiervoor vind je op het natuur-forum (<http://www.natuur-forum.be/phpBB3/viewtopic.php?f=70&t=7116>).**

Op onze website [vwg.natuurkoepel.be](http://vwg.natuurkoepel.be) vind je een door-te-sturen-soortenlijst, naast een gedetailleerde statuslijst van alle ooit in Zuid-West-Vlaanderen waargenomen vogelsoorten.

Vogelsoorten waar **bahc** bij staat vermeld, daar dient de waarnemer een verslag voor op te stellen of minstens een registratie te doen aan het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité. U kunt een homologatieformulier opvragen bij Luc of op het internet ([www.bahc.be](http://www.bahc.be)).

### **FUTEN en AALSCHOLVERS (free)**

**FUUT.** Op 08.10 werden in totaal 59 Futen geteld op de Gavers. *hoy*

**DODAARS.** Het hoogste aantal werd gezien op de Gavers op 18.10, 52 ex. *gou*

**GEOORDE FUUT.** Het hele najaar werden regelmatig Geoorde Futen gezien op de Gavers te Harelbeke, nooit meer dan 3 ex. samen.

**AALSCHOLVER.** In totaal werden 9.843 trekkende Aalscholvers gezien boven Zuid-West-Vlaanderen. Daarmee werd het een vrij matig najaar, met één echte uitschieter: op topdag 14.09 passeerden 2.084 Aalscholvers boven telpost de Geitenberg in Kooigem, meteen het grootste telpostaantal ooit (vorig record : 21.10.1995 Mortagnebos St-Denijs 1.403 ex.).

Het hoogste aantal pleisteraars werd geteld in de Gavers, 363 ex. op 15.11. *gou*

### **REIGERS, OOIEVAARS en LEPELAARS (free)**

**ROERDOMP.** De eerste Roerdomp werd gezien op 20.09 in de Gavers. Vanaf 20.10 werden regelmatig ook 2 exemplaren gezien.

**KLEINE ZILVERREIGER.** De enige waarneming was die van een overtrekkende vogel op 04.10 te Kooigem. *dse*

**GROTE ZILVERREIGER.** Tussen 19/08 en 16/09 verbleef een Grote Zilverreiger aan de Bergelenput te Gullegem. Elders werden ook in de Gavers regelmatig pleisterende vogels gezien (tot 4 ex. op 25/10). Trekkers: in totaal werden 37 ZW trekkende vogels gezien, de grootste groep telde 5 exemplaren.

**PURPERREIGER.** Pleisterende Purperreigers werden gezien aan de KULAK te Kortrijk op 04.09 en in de Gavers te Harelbeke op 13.09. Overtrekkende vogels werden gezien boven de Bergelenput in Gullegem (05.08), Bellegem (16.08), Moen (21.08), Kooigem (09.09) en Heulebos (2 ex. op 13.09). *gou,tgh,ddd,dsj,ntj*

**OIEVAAR.** Van 30.08 tot 26.09 werden in totaal 139 trekkende Ooievaars genoteerd. De grootste groepen telden 40 ex. (11.09 boven Bellegem) en 47 ex. (14.09 boven Kooigem).  
Een pleisterende vogel werd gezien in Avelgem (1 ex. 05.09).

**ZWARTE OIEVAAR.** Er werden overvliegende Zwarte Ooievaars gezien op 24.07 (Moen) en op 06.08 (Bavikhove).  
*Diederik Vandenbogaerde,cbf*

**LEPELAAR.** Op 06.10 werden 8 W-trekkende Lepelaars gespot boven Zwevegem. *ddd*

## **ZWANEN, GANZEN en EENDEN (dirk)**

**KNOBBELZWAAN.** Op 15.09 en 30.09 trokken 2, resp. 4 ex. over Bissegem, resp. Kortrijk. Grootste concentratie in de regio voor de beschouwde periode: 10 ex. op de Leie te Kuurne op 30.11.

**RIETGANS.** Op 28.10 trokken 44 ex. naar ZW over Heestert. *chw*

**KLEINE RIETGANS.** Op 07.12 trokken 9 ex. over Kortrijk, vergezeld door 13 Kolganzen. Het betrof de 15<sup>e</sup> waarneming van deze soort in onze regio. *ddd*

**KOLGANS.** Op 25.10 vloog 1 ex. langs ttp de Gavers en op resp. 05.11, 25.11 en 07.12 vlogen resp. 28, 8 en 13 ex. naar resp. N, NO en ZW over Kortrijk.

**GRAUWE GANS. pleisteraars.** Op 11.11 vertoefden 10 ex. op een maïsstoppel te Moen, een groep die twee dagen later ook aan de Gavers werd waargenomen.

**trekkers.** Tussen 13.09 (2 ex. over ttp de Gavers) en 28.12 (70 ex. over Kortrijk) trokken amper 5.584 ex. over onze regio. Hiermee werd het najaar 2008 het op twee na zwakste najaar van de laatste 20 jaar (enkel in 2001 en 2006 werden er minder gezien met resp. 5065 en 2061 ex.). Er dient wel gezegd te worden dat in de nacht van 16.11 op 17.11 vele overtrekkende Grauwe Ganzen werden gehoord in onze regio. Beste dag werd 02.11 met resp. 550, 707 en 562 ex. over resp. ttp Geitenberg Kooigem, Bavikhove-Hulste en de Gavers.

**CASARCA.** Op 18.10 zaten 2 ex. op de Gaverplas. *vac,gou*

**BERGEEND.** Echte najaarswaarnemingen: 1 tot max. 4 ex. in de Gavers tussen 08.11 en 17.11 met daar ook een vogel langs de ttp op 31.10, 1 ex. langs de Heulebeek te Moorseele op 26.10, 2 ex. aan Bergelenput op 09.11 en 20.11, 2, resp. 1 ex. aan de bekkens te Spiere-Warcoing op 26.11, resp. 30.11 en 1 ex. op de Leie te Kuurne op 30.11.

**SMIENT.** Op 30.08 (2 ex. aan de Gavers) en 01.09 (1 ex. op Bergelenput) werden de eerste Smienten geobserveerd. Tot het einde van de periode werd de soort enkel in de Gavers en aan Bergelenput waargenomen overigens, op een v. aan de bekkens te Spiere-Warcoing op 19.09 en 04.11 na. Er trok ook een vogel langs de ttp aan de Gavers op 14.09.

**KRAKEEND.** Tijdens september en oktober werden - uitgezonderd 4 ex. te Moorseele op 16.10 - enkel in de Gavers Krakeenden waargenomen (max. 16 ex. op 18.10, ook 1 ex. langs de ttp op 17.10), waarna de soort op tal van locaties gezien werd (max. 21 ex. op 01.11, ook in de Gavers).

**WINTERTALING. pleisteraars.** Vanaf 13.07 (2 ex. aan de Gavers) doken terug Wintertalingen op in de streek, m.n. in de Gavers (max. 42 ex. op 20.11), in het Scheldegebied (max. 51 ex. in de Scheldemeersen te Avelgem op 26.11), aan Bergelenput (max. 31 op 15.11) en langs de Heulebeek te Ledegem (82 ex. op 26.11).

**trekkers.** Op resp. 14.09 en 29.10 trok een Wintertaling voorbij aan resp. ttp de Gavers en ttp Geitenberg te Kooigem.

**PIJLSTAART.** Op resp. 31.08, 13.09 en 15.10 werden resp. 3, 1 en 10 ex. gezien aan de Gavers, op 16.11 was een v. aanwezig aan de bekkens te Spiere-Warcoing en op 25.10 werd een v. gezien aan Bergelen te Gullegem.

**ZOMERTALING.** Al dan niet pleisterende doortrekkers werden gezien te Waarmaarde (1 ex. op 01.07), aan de bekkens te Spiere-Warcoing (resp. 4, 1, 1, 1 ex. op resp. 04.08, 29.08 tot 04.09, 10.09, 12.09) aan coupure Mortier te Avelgem (5 ex. op 15.07), langs de oude spoorweg te Sint-Denijs (5 ex. in bufferbekken op 09.08), te Moen (10 ex. naar ZW op 16.08) en aan Bergelenput (resp. 3 en 2 ex. op 29.09 en 30.09).

**SLOBEEND.** Er bereikten ons waarnemingen uit de Gavers (in fluctuerend aantal vanaf 06.07, met als maxima 38 ex. op 16.08 en 34 ex. op 08.11, ook 10 ex. langs de ttp op 14.09), de bekkens te Spiere-Warcoing (5 ex. op 19.09) en uit Bergelen te Gullegem (resp. 2, 5 en 8 ex. op resp. 12.11, 15.11 en 29.11).

**TAFELEEND.** Vanaf 06.07 (2 ex.) waren permanent Tafeleenden aanwezig in de Gavers. Hun aantal groeide voortdurend aan tot 158 ex. op 15.11. Elders werd de soort nauwelijks vastgesteld tijdens de in dit artikel behandelde periode.

**WITOOGEEND.** Vanaf 13.09 tot het einde van de periode was de soort aanwezig op de Gaverplas, met 1 tot max. 3 ex.

**KUIFEEND.** Periodemaximum: 295 ex. aan de Gavers op 15.11.

**GROTE ZAAGBEK.** Tussen 21.11 en 23.11 pleisterde 1 ex. op de Gaverplas. *gou,thijscalu.*

## **ROOFVOGELS (yann) en UILEN (free)**

Er werden 1.330 trekkende roofvogels gezien. Daarmee werd het najaar 2008 het 5<sup>de</sup> beste van de laatste 10 jaar. Toch zal dit najaar ons blijven, want we beleefden een zeldzame topdag op 14.09.2008. Die dag passeerden boven onze regio 10 soorten roofvogels : 161 Bruine Kiekendieven, 81 Wespndieven, 65 Buizerds, 40 Sperwers, 30 Torenvalken, 14 Visarenden, 3 Boomvalken, 2 Smellekens, een Blauwe Kiekendief en een Slechtvalk, in totaal maar liefst 398 roofvogels. Er werden die dag records gebroken bij Bruine Kiek, Wespndief en Visarend. Omdat Buizerd en Sperwer – normaal de grote voortrekkers van topdagen – het ietwat lieten afweten, blijft het totaal aantal nog ver onder supertrekdag 17.10.1999 toen minstens 760 roofvogels over onze streek trokken (o.a. 534 Buizerds en 185 Sperwers). Ook 18.10.1994 deed het allicht beter (o.a. 354 Buizerds alleen al zonder dat er op verschillende posten langdurig werd getrekteld, zoals tegenwoordig het geval is). Speciaal aan het najaar 2008 is ook de ingebruikname van trekpost Kooigem (Geitenbergstraat). Ondermeer omdat de zichtbaarheid van de telposten Mortagnebos en Avelgem de laatste jaren aan het tanen was, werd beslist de krachten van die beide telposten te bundelen op het nieuwe Kooigemse uitkijkpunt.

**WESPNDIEF. pleisteraars.** Na de zomer werd nog een plaatselijke vogel gezien op 09.09 aan het oud stort Bosstraat Kortrijk (honingraten uitetend), op 11.09 aan de Venning te Kortrijk en op 07.10 aan Beerbos Sint-Denijs. *vql,zsj,ddd.*

**trek.** Vanaf 31.07 (Ingooigem) tot 01.11 (Gavers) werd najaarstrek genoteerd : 129 ex. in totaal, een verpulvering van het record van 2000 en 2006 (56 ex.). We ontvingen 1 juli-, 22 augustus-, 104 september-, 1 oktober- en 1 novembergegevens. Op 14.09 was de helft van de Wespndieven al gepasseerd. Die dag was het dan ook top met maar liefst 81 overtrekkende Wespndieven (o.a. 37 ex. boven Kooigem en 41 ex. boven de Gavers), meteen de beste telpostdagen ooit.

**RODE WOUW. trek.** We ontvingen 4 trekgegevens van deze soort (recordjaar 1999 : 22 najaarstrekker). De soort passeerde hier op 31.08 (Mortagnebos), 06.10 (Vichte), 08.10 (Zwevegem) en 13.10 (Bellegem). *dby,vac,cll.*

**BRUINE KIEKENDIEF. pleisteraars.** De laatste plaatselijke Bruine Kiekendieven werden genoteerd op 15.09 (Gavers en Vichte), 16.09 (Menen) en 17.09 (3 ex. te Helkijn). *ber,vag,fey.*

**trek.** Van 07.08 (Heule) tot 25.11 (Gavers) werden 273 doortrekkers genoteerd, een verpulvering van het record (najaar 1992 met 132 ex.). Op 14.09 was de helft van de Bruine Kiekendieven gepasseerd. Diezelfde dag was trouwens ook voor deze soort de beste dag ooit met 161 trekkers (o.a. 81 ex. boven Kooigem en 74 ex. boven de Gavers, de beste telpostdagen ooit). Na 24.09 werden nauwelijks nog Bruine Kiekendieven opgemerkt : enkel nog op 29.10 boven Kooigem en op 25.11 boven de Gavers.

**BLAUWE KIEKENDIEF. pleisteraars.** Na de zomer werd op 13.09 een Blauwe Kiek opgemerkt te Avelgem. Op 09.10 waren al 4 ex. aanwezig te Kooigem, maar pas vanaf 25.10 werd de soort hier regelmatig gezien, wat op het ontstaan van een slaapplek wijst. *PeterBoesman,ddd,dby,e.a.*

**trek :** Van 30.08 (ttp Avelgem) tot 08.11 (3 ex. ttp Kooigem) werden 22 doortrekkers genoteerd (10<sup>de</sup> beste jaar van de laatste eeuw, in 1991 werden 46 ex. gezien).

Op 29.10 was de helft van de Blauwe Kiekendieven gepasseerd. De beste periode was 25.10-08.11 (16 ex.). De beste telpostdagen werden aan ttp Kooigem beleefd op 02 en 08.11 (3 ex.).

**GRAUWE KIEKENDIEF.** Op 04.08 vloog een tweedejaars mannetje naar Z boven Sint-Denijs. Op 31.08 werd een juv. vogel gezien boven Heule. Op 04 en 06.09 verbleef een adulte Grauwe Kiekendief te Sint-Denijs en op 11.09 trok 1 ex. over Kooigem. *ddd,dse,ea.*

In 2002 werden ook al eens 4 najaarstrekkers gezien in onze regio.

**HAVIK.** Op 04.09 een juv. naar ZO te Kooigem, 11.10 adult te Spiere, op 23.10 adult te Sint-Denijs en op 01.11 werd een trekkend m. Havik gezien boven telpost Kooigem. *dse.*

**SPERWER. trek.** Van 23.08 (7 ex. ttp Avelgem) tot 20.11 (Sint-Denijs) werd ZW-trek gezien. In totaal noteerden we 315 doortrekkers (7de beste jaar van de laatste kwarteeuw, beste jaar was 2003 met 511 ex.).

Op 09.10 was de helft van de Sperwers gepasseerd.

De trek kwam goed op gang vanaf 14.09 en verliep vrij gelijkmatig tot 02.11, met lichte pieken op 14.09 en eind oktober-begin november. De beste dagen voor de streek waren 14.09 (40 ex.) en 02.11 (43 ex.).

De beste telpostdag werd op 14.09 genoteerd aan ttp Kooigem met 28 ex.

**BUIZERD. trek.** Van 30.08 (ttp Avelgem) tot 12.11 (Kortrijk) ontvingen we gegevens van precies 400 doortrekkers (12de beste jaar van de laatste kwarteeuw; in recordjaar 1999 zagen we 968 ex.). Op 25.11 (Vichte) en 07.12 (Kortrijk) werd nog een koudetrekker gezien. Op 27.09 was de helft van de Buizerds al gepasseerd.

De trek nam nochtans een vlotte start met al 17 trekkers de laatste 2 dagen van augustus. Ook voor deze soort was 14.09 een piek, zij het een beperkte (65 ex.) omdat in Falsterbo nog niet veel overgekomen was. Daarna kabbelde de trek traagjes verder, zonder echt te scoren in oktober. Enkel op 02.11 deed de soort nog eens haar best met 82 ex., met ondermeer 44 ex. boven ttp Kooigem, meteen de beste telpostdag voor dit najaar. Begin november was het vet uiteraard al lang van de soep. Resultaat was een zwak Buizerdjaar, in tegenstelling met de septembertrekkers die konden profiteren van veel betere trekomstandigheden.

**AREND SPEC.** Op 24.09 vloog een soort arend, mogelijk een Zeearend, ZW over Kortrijk *dse*

Op 29.10 vloog een Bastaard- of een Schreeuwarend, samen met 5 Buizerds, naar ZW over de Gavers. *dkj*

**VISARENDE. trek.** Van 31.08 (Kortrijk) tot 25.09 (Gavers) ontvingen we liefst 24 gegevens van doortrekkende Visarenden, evenveel als recordjaar 2005. De meeste passeerden op 13.09 (6 ex.) en 14.09 (14 ex., waarvan 8 ex. boven ttp Kooigem, meteen een nieuw telpostdagrecord).

**TORENVALK. trek.** Van 30.08 (ttp Avelgem) tot 02.11 (ttp Gavers en Kooigem) ontvingen we trekgegevens van 76 ex. Het werd het 7de beste najaar van de laatste kwarteeuw. Beste najaar blijft 2005 met 107 ex.

Op 14.09 was de helft van de Torenvalken al gepasseerd. De trek was vrij gelijkmatig verdeeld, buiten die ene topdag, 14.09, met 30 ex., waarvan 27 ex. boven ttp Kooigem. Dit is de op één na beste Torenvalkentrekdag op een telpost (na 27.09.1992 ttp Heulebos met 34 ex.).

**SMELLEKEN. pleisteraars.** Op 06.11 en 13.11 werd de soort gezien in Sint-Denijs. Op 04.10 vloog een vogel naar N boven Kortrijk. Op 19.10 verbleef een Smelleken te Bavikhove en op 29.10 werd een wijfje opgemerkt te Kooigem. *ddd,cf.*

**trek.** Van 01.08 (uitzonderlijk vroeg gegeven te Sint-Denijs) tot 19.11 (Moen) werden 26 doortrekkende Smellekens gezien. Het werd dus een vrij rustig jaar voor deze soort, het 6de beste jaar ooit (top waren 2005 (62 ex.) en 2004 (49 ex.)).

Op 19.10 was de helft van de Smellekens gepasseerd. De trek verliep tussen midden september en begin november zeer gelijkmatig, met een kleine piek op 18-19.10 (5 ex.) en 02.11 (6 ex.).

**BOOMVALK. pleisteraars.** Er werden nog plaatselijke Boomvalken gezien tot begin oktober, wellicht gelinkt aan broedgevallen: 21.09 aan de Oude Leie te Kuurne, 27.09 2 ex. alarmerend te Moorseele en 07.10 2 juv. in de Gavers.

**trek.** Van 20.07 (Gavers) tot 22.10 (Hulste) werden 42 trekkende Boomvalken gezien (2de beste jaar ooit; recordjaar was 2000 met 61 ex.).

Op 14.09 was de helft van de Boomvalken gepasseerd. De hoofdmoot passeerde tussen 23.08 en 26.09 (38 ex.), vrij goed verdeeld over deze periode met als enige lichte piek 10.09 (6 ex. boven ttp Kooigem).

**SLECHTVALK. pleisteraars.** De soort werd regelmatig gezien in de streek van Kooigem-Sint-Denijs en rond Harelbeke (o.a. 2 ex. op 19.10 ter plaatse). *dby, e.a.*

**trek.** Van 13.09 (ttp Kooigem) tot 23.11 (Sint-Denijs) werden 12 doortrekkende Slechtvalken gezien. Het werd het zwakste van de laatste 6 jaar.

Op 18.10 was de helft van de Slechtvalken gepasseerd. Op sommige dagen werden meerdere trekkers gezien : 26.09 en 18.10 (telkens 2 ex. ttp Kooigem) en 19.10 (1 ex. ttp Gavers + 1 ex. ttp Kooigem).

**KERKUIL.** Er bereikten ons najaarswaarnemingen uit Bellegem (13.09), Hulste (19.09), Wevelgem (22.09), Bossuit (04.10) en Sint-Lodewijk (22.10). *ber,huj,e.a.*

**BOSUIL.** Bosuilen werden gehoord of gezien in het Mortagnebos te Sint-Denijs, langs de Leie te Bavikhove, de Wolvendreef te Kortrijk, Heulebos en in Bellegem. *dby,alm,dme,dem,kristof waelkens*

**VELDUIL.** Pleisterende Velduilen werden op 27.09 en op 07.10 gezien in de buurt van de trektelpost in Kooigem. Op 29.10 werd boven deze telpost ook een ZW-trekkende Velduil opgemerkt. *ddd,dby,dse*

## **HOENDERACHTIGEN en KRAANVOGELS (free)**

**PORSELEINHOEN.** Er waren twee najaarswaarnemingen in de Gavers te Harelbeke (27.07 en 08.09). *gou*

**KLEIN WATERHOEN. bahc** Deze zeldzame ral werd gezien en gefotografeerd in de Gavers te Harelbeke op 15.08. Het is de 5de waarneming voor onze streek. *ber,gou,dlf,hoy*

**WATERRAL.** Er werden mooie aantallen gezien in de Gavers te Harelbeke (tot 6 ex.), het Keibeekbekken te Kortrijk (tot 7 ex.), de Bergelenput te Gullegem (2 ex.), te Heestert, de Oude Leiearmen te Desselgem, Bavikhove en Kuurne.

**KRAANVOGEL.** Op 31.10 werden 6 ZW-trekkende Kraanvogels opgemerkt boven Zwevegem. *ddd*

## **STELTLOPERS (dirk)**

**SCHOLEKSTER.** Laatste waarneming: 1 ex. op 12.09 over Sint-Denijs.

**KLEINE PLEVIER.** Op 19.07 pleisterde een juv. aan de Gavers en aan het plasje aan het tankstation langs de Hondshotestraat te Gullegem waren 2 tot maximaal 4 ex. aanwezig tussen 06.07 en 11.07. Het is niet meteen duidelijk hoe die waarnemingen gesitueerd moeten worden (eventueel verband houdend met een broegeval in de omgeving/pleisterende doortrekkers). *dkj,sel.*

**BONTBEKPLEVIER.** Op 15.07 pleisterde een vogel langs de Ellestraat te Zwevegem.

**MORINELPLEVIER.** Op 23.08 vlogen 3 ex. op uit een akker te Spiere om daarna richting NW te verdwijnen en op 11.09 werd een vogel uit een akker opgestoten aan het industriepark te Spiere (3<sup>e</sup> en 4<sup>e</sup> regiowaarneming, alle in het najaar). *ddd,jul.*

**GOUDPLEVIER. pleisteraars.** 1 ex. op 06.09 te Sint-Denijs, 40 ex. langs het ruitpad te Moorsele op 19.10, 100 ex. langs de Zuidhoekstraat te Wevelgem op 09.11 en 1 ex. eveneens te Wevelgem op 29.11, 1 ex. aan het vliegveld te Moorsele op 09.11 en resp. 2 en 35 ex. te Ledegem op resp. 27.11 en 29.11.

**trekkers.** 13 ex. op 02.11 langs ttp Bavikhove-Hulste, resp. 4 en 6 ex. langs ttp de Gavers op resp. 13.10 en 31.10, resp. 5, 8 en 8 ex. op resp. 16.09, 04.11 en 13.11 aan ttp Ingooigem en resp. 1,1, 10 en 6 ex. langs ttp Geitenberg te Kooigem op resp. 04.10, 09.10, 18.10 en 08.11.

**ZILVERPLEVIER.** Op 01.11 vloog een Zilverplevier laag en roepend voorbij in het grensgebied Kortrijk-Zwevegem.

**BONTE STRANDLOPER.** Op 21.07 pleisterde een adulte vogel aan de oude kleiput in de Pontestraat te Marke. *gou.*

**KEMPHAAN. pleisteraars.** Op 14.09 pleisterden 5 ex. aan een plas in de omgeving van de kerk te Ledegem. *sel.*  
**trekkers.** Op 13.09 en 02.11 trok een vogel voorbij aan ttp de Gavers.

**BOKJE.** Op 08.10 en 09.10 vlogen 4, resp. 2 Bokjes op uit een drassige hoek van een aardappelveld te Kooigem.

**WATERSNIP. pleisteraars.** 1<sup>e</sup> najaarswaarneming: 1 ex. op 30.07 nabij de vijver aan houtimport Vandecasteele te Aalbeke en periodemax.: 23 ex. langs het ruiterspad te Moorsele op 22.10. *ddd,sel.*

**trekkers.** Op 21.09 trokken 3 ex. voorbij aan Heulebos, evenzo resp. 5, 1, 1, 3 en 2 ex. op 13.09, 21.09, 26.09, 19.10 en 25.10 aan ttp de Gavers, resp. 3, 9, 4, 1, 2 en 4 ex. op 25.09, 12.10, 18.10, 19.10, 02.11 en 08.11 over ttp Geitenberg te Kooigem, 13 ex. aan ttp Heulebos-Beurtemolen op 30.10, resp. 2, 3 en 2 ex. op resp. 14.10, 21.10 en 24.10 aan ttp Ingoogem en tenslotte 4 ex. op 09.11 over Beveren-Leie.

**HOUTSNIP.** Op 31.10 werden 3 ex. waargenomen aan de Leie te Bavikhove, op 09.11 en 14.11 telkens 1 ex. langs de Leie te Harelbeke, op 13.11 ook 1 ex. in de Gavers, alsook 1 ex. langs de Leie te Bavikhove op 25.11. Op 21.11 vloog een Houtsnip tegen een raam aan Spes Nostra te Kuurne. Het dier kon daarna z'n weg vervolgen.

**REGENWULP.** 3 ex. trokken over de Gavers op 06.07, 1 ex. over Kuurne op 11.07, resp. 5 en 1 ex. over Sint-Denijs op resp. 20.07 en 29.07, 5 ex. over Bellegem op 17.08 en tenslotte een heel mooie groep van 18 ex. over Gullegem op 19.10.

**WULP.** Op 22.06 trok een 1<sup>e</sup> Wulp naar ZW over Sint-Denijs, gevolgd door nog eens 1 ex. op 20.07 en 21.08 over de Gavers, 1 ex. op 20.07 over Sint-Denijs, 1 ex. op 15.08 te Bellegem, 1 ex. op 30.08 over ttp Avelgem-Escanaffles en 3 ex. over ttp Geitenberg te Kooigem op 12.10. *dby,ber,gou,fey,dse,aub.*

**ZWARTE RUITER.** Op 30.08 trokken 2 ex. naar ZW over de Gavers. *gou.*

**TURELUUR.** Op resp. 04.06 en 26.06 zaten resp. 1 en 3 ex. aan de bekkens te Spiere-Warcoing en op 03.08 zaten 3 ex. in de Gavers. *div, dco.*

**GROENPOOTRUITER. pleisteraars.** Telkens 1 ex. resp. te Gullegem op 04.07, aan de Gavers te Harelbeke op 13.07 en 17.08, langs de Heulebeek te Moorsele op 31.08 en resp. 3, 1, 2, 2, 2 en 1 ex. aan de bekkens te Spiere-Warcoing op resp. 12.06, 15.06, 11.07, 29.08, 04.09 en 12.09. *sel,dkj,ber,div.*

**trekkers.** Resp. 3, 3, 9 en 1 ex. over de Gavers op 16.08, 30.08, 10.09 en 12.09 en 1 ex. over ttp Geitenberg te Kooigem op 26.09.

**WITGAT. pleisteraars.** Op 04.06 werden de eerste Witgatjes voor het najaar opgemerkt aan de bekkens te Spiere-Warcoing (14 ex.). *div.*

**trekkers.** Er werden enkele overtrekkende vogels gesignaleerd ( telkens 1 ex., tenzij anders vermeld) : over de Gavers op 13.07, 30.08 (4 ex.), 14.09, 19.10 (3 ex.) en 31.10, over ttp Geitenberg te Kooigem op 12.10 en te Heule op 11.08, 16.08, 19.08, 29.08 en 22.09.

**BOSRUITER.** Op 12.06 zat een gewonde vogel aan de bekkens te Spiere-Warcoing, waar ook op resp. 11.07, 04.08, 08.08, 04.09 en 19.09 resp. 2, 1, 1, 1 en 1 ex. werden waargenomen, en op 13.07 en 19.07 pleisterde 1 vogel nabij de vijver aan houtimport Vandecasteele te Aalbeke.

**OEVERLOPER. pleisteraars.** Op 02.07 werd de 1<sup>e</sup> najaarswaarneming verricht: 1 ex. langs het kanaal te Moen. Maximaal werden 58 ex. gezien (op 04.08 aan de bekkens te Spiere-Warcoing). Late datum: 1 ex. op 04.11 aan de bekkens te Spiere-Warcoing.

**trekkers.** Actief doortrekkende vogels: 2, resp 1 ex. naar ZW over de Gavers op 13.07, resp. 16.08 en 1 ex. over Heestert op 31.08. *ber,gou,chw.*

**STEENLOPER.** Op 23.08 vloog een Steenloper naar W over de Gavers, goed voor de 18<sup>e</sup> regiowaarneming (de 6<sup>e</sup> najaarswaarneming overigens). *gou.*

## **MEEUWEN, STERNS (dirk)**

**ZWARTKOPMEEUW.** Op resp. 30.09, 09.10 en 15.11 werden resp. 1 1<sup>e</sup> KJ, 2 ex. en 1 1<sup>e</sup> KJ gezien resp. aan Bergelenput, overvliegend naar ZW te Kooigem en op het kanaal te Moen. *rbi,dse,ddd.*

**GEELPOOTMEEUW.** Deze soort werd gedurende de gehele periode frequent opgemerkt in kleine aantallen (vaak 1 ex., max. 4 ex. op 05.11 in de Gavers), vnl. in de Gavers, maar ook langs het kanaal en langs de Schelde aan de sluis te Spiere, traditioneel een goede plek voor deze soort.

**PONTISCHE MEEUW.** Op 03.11 en 04.11 werd telkens een adulte vogel opgemerkt aan de Gavers. *gou.*

**GROTE MANTELMEEUW.** Op 18.09 werden de eerste vogels voor het najaar opgemerkt aan de Gavers (3 ex.).

**VISDIEF.** Op resp. 21.07, 17.08, 02.10 en 03.10 pleisterden resp. 4, 1, 1 en 1 ex. aan de Gavers. *gou,dkj,ber,alp.*

**ZWARTE STERN.** Telkens 1 ex. werd aan de Gavers waargenomen op resp. 23.08, 24.08, 02.09 en 07.09. Op 08.09 waren daar twee vogels aanwezig. *ber,gou,df,alp,bur,hoy,dkj,dbv.*

### **OVERIGE NIET-ZANGVOGELS (free)**

**IJSVOGEL.** Vanaf september werden ook ijsvogels gezien buiten de broedgebieden. Er waren oa. waarnemingen in Avelgem, Harelbeke, Stasegem, Kortrijk, Kuurne, Wielsbeke, Bavikhove, Spiere, Gullegem, Bossuit en Heestert.

**DRAAIHALS.** Er waren heel wat waarnemingen van pleisterende Draaihalzen: te Zwevegem (op 28.08 en 13.09), Kooigem (12.09), Keibeekbekken Kortrijk (13.09), Sint-Denijs (16.09) en Kuurne (21.09). *ddd,bay*

**KLEINE BONTE SPECHT.** Deze soort werd gezien te Heule (2 ex. op 28.07), in de Gavers (3 ex. op 20.09) en aan het Orveytbos te Moen (1 ex. op 29.11). *dkj,gou,log,cll.*

### **ZANGVOGELS (dieter)**

**BOOMLEEUWERIK.** De trek kwam langzaam op gang eind september om een piek te bereiken begin november. Op 02.11 werden in Harelbeke 52 ex., in Bavikhove 37 ex., in Kooigem 28 ex. en in Marke 18 ex. op trek genoteerd. *gou,cbf,dse,ntj.*

**VELDLEEUWERIK.** De grootste dagtotalen werden genoteerd op ttp. Bavikhove (1.265 ex. op 02.11), op ttp. De Gavers (1.257 ex. op 02.11) en op ttp. Geitenberg Kooigem (972 ex. op 19.10). *cbf,xlp,des,gou,bur,dse,chw,lid,fey,xwo,Ward.*

**BOERENZWALUW.** De laatste Boerenzwaluw werd opgemerkt boven Kuurne op 16.11. *zom.*

**DUINPIEPER.** Het najaar van 2008 was het beste ooit voor deze soort. Op 14.09 en 9.10 vloog telkens 1 ex. over ttp. Geitenberg te Kooigem. Pleisteraars werden opgemerkt te Kooigem op 17.08, 08.09 en 12.09 (telkens 1 ex.) en te Sint-Denijs op 28.08 (1 ex.). *dse,jul,Connie,doofey,dbv,dco,ntj,vab,ddd.*

**BOOMPIEPER.** Eind augustus tot midden september is traditioneel de beste periode om deze soort op trek waar te nemen. Het hoogst aantal trekkers werd genoteerd op ttp. De Gavers op 30.08 (8 ex.). *gou.*

**GRASPIEPER.** De piek van de graspiepertrek vond plaats op 08.10 en 09.10 met respectievelijk 2.114 ex. en 2.504 ex te Kooigem. *ddd,dse,ntj,vab.*

**GELE KWIKSTAART.** Op 12.09 pleisterden nog 150 ex. te Sint-Denijs. *ddd.*

**GROTE GELE KWIKSTAART.** ZW-trekkers werden genoteerd in de periode van 20.09 (2 ex. over ttp. De Gavers) tot 30.11 (1 ex. boven Heestert). In totaal werden een 70-tal ZW-trekkers genoteerd waarvan 46 in de periode van 26.09 tot 11.10. De beste dag was goed voor 11 ex. over ttp. De Gavers op 11.10. *gou,ddd,cal,dse,Ann Tack,jul,rbi,vab,ntj,chw.*

**PESTVOGEL.** Op 02.11 werd een Pestvogel opgemerkt boven ttp De Gavers. *gou.*

**GEKRAAGDE ROODSTAART.** Op 13.09 en 21.09 werd telkens 1 ex. gezien in de Gavers te Harelbeke. Op 12.09, 16.09 en 19.09 werd een pleisteraar waargenomen te Sint-Denijs en op 23.08 te Zwevegem. Een ringvangst vond plaats op 21.09 in de Pontstraat te Heestert en was goed voor 14 ex. *gou,ddd,chw,dem.*

**PAAPJE.** Paapjes werden gezien van 06.08 (2 ex. te Sint-Denijs) tot 27.09 (1 ex. te Spiere). Het leeuwendeel van de waarnemingen vond plaats in de streek van Sint-Denijs. Opmerkelijk was het groot aantal pleisterende paapjes op 28.08 (31 ex.) en 12.09 (55 ex.) te Sint-Denijs en op 03.09 (40 ex.) te Kooigem. *ddd*.

**ROODBORSTTAPUIT.** Op 16.10 en 22.10 werd telkens 1 ex. waargenomen te Sint-Denijs. *ddd,dse,cll*.

**TAPUIT.** Van 01.08 (1 ex. te Sint-Denijs) tot 20.11 (1 ex. te Sint-Denijs) werden Tapuiten gezien. Het hoogst aantal pleisteraars werd opnieuw genoteerd te Sint-Denijs (10 ex. op 12.09).

**BEFLIJSTER.** Op 26.09 werd een Beflijster opgemerkt boven ttp. De Gavers. Een pleisteraar werd gezien te Zwevegem op 02.11. *gou,van,ddf,ddd*.

**KRAMSVOGEL.** De beste dag voor deze soort was 02.11 met 321 ex. over ttp. De Gavers en 334 ex. over ttp. Geitenberg Kooigem. *gou,bur,ber,vag,dse,xwo,jul,ntj,dcd,dbj,lby*.

**ZANGLIJSTER.** De dagtrek van Zanglijster piekte in de periode van 29.09 tot 19.10 met een maximum van 161 ex. op 19.10 over ttp. Geitenberg Kooigem. *dse,chw,xwo,lid,fey,Ward*.

**KOPERWIEK.** Het hoogste aantal trekkers werd genoteerd op ttp. Geitenberg Kooigem (3.029 ex. op 19.10). *dse,chw,xwo,lid,fey,Ward*.

**CETTI'S ZANGER.** Vanaf 13.10 was de soort aanwezig in de Gavers te Harelbeke, op 06.11 en 11.11 waren zelfs 2 ex. aanwezig. De soort werd verder opgemerkt op 04.11 aan het oud stort in de Bosstraat te Kortrijk. *gou,dkj,bay*.

**KREKELZANGER.** Op 27.08 werd in de Materzeelstraat te Anzegem een Krekelzanger geringd. *laa,lit*.

**KLEINE KAREKIET.** De laatste waarneming van de soort dit jaar vond plaats in De Gavers op 06.10. *xrl*.

**SPERWERGRASMUS.** Op 28.08 werd 1 ex. geringd in de Materzeelstraat te Anzegem. *laa,lit*.

**BONTE VLEGENVANGER.** Van 31.07 (1 ex. te Kortrijk) tot 07.09 (3 ex. te Zwevegem) werden Bonte vliegenvangers waargenomen. *ddd*.

**BAARDMAN.** Op 12.10 waren 4 ex. aanwezig in de Gavers te Harelbeke. Op 18.10 werden 3 ex. waargenomen aan het Keibeekbekken te Kortrijk. *gou,vag,alp,Thijs Calu*.

**KUIFMEES.** Een Kuifmees werd opgemerkt aan het Keibeekbekken te Kortrijk op 18.10. *ddd*.

**ZWARTE MEES.** De beste dagen voor deze soort waren 11.10 (215 ex. ttp. De Gavers) en 13.10 (107 ex. ttp. De Gavers). Het aantal van 215 ex. op 11.10 is een nieuw regiorecord, het vorige record dateert van 07.09.1983 op ttp. Heulebos (118 ex.). *gou,alp,bur,rbi,dkj,sxj,abr,dlf*.

**PIMPELMEES.** Na de invasie van het najaar van 2007 konden we ook dit jaar opnieuw spreken van een echte invasie. In de piekperiode van 11.10 tot 25.10 werden meer dan 1.300 trekkende Pimpelmezen genoteerd over onze regio. De absolute topdag was 11.10 met een regiorecord voor ttp. De Gavers met 437 ex. Het vorige record dateerde van 18.10.2003 op ttp. Beurtemolen te Heule met 92 ex. *gou,alp,bur,rbi,dlf,dkj,sxj,hoy,Davy Vanwijnsberghe,Louis Lagae*.

**BUIDELMEES.** Op 17.10 trok een Buidelmees over ttp De Gavers te Harelbeke en op 01.11 zat een ex. in het riet aan de vijver van Keibeekbekken. *gou,ber,bur,dlf,dkj*.

**KLAPEKSTER.** Op 25.10 trok een Klapekster over ttp. Geitenberg te Kooigem en op 02.11 was 1 ex. aanwezig in de Gavers te Harelbeke. *doo,dse,cal,ntj,vhn,fef*.

**GAAI.** De beste dag was voor ttp. De Gavers op 20.09 met 57 ex. *gou,alp,dlf,dkj,bur*.

**SPREEUW.** Op 25.10 werden 4.244 ex. geteld op ttp. De Gavers en op 02.10 werden 6.057 ex. geteld op ttp. Geitenberg te Kooigem. Het record staat op naam van ttp. Mortagnebos met 7.426 ex. op 23.10.2007.  
*gou,bur,alp,dlf,dkj,sxj,dse,jul,ntj,dcd,dby,dbl,xwo.*

**VINK.** De beste dagen voor deze soort waren 11.10 (1.563 ex. ttp. De Gavers en 1.435 ex. ttp. Bavikhove), 18.10 (1.422 ex. ttp. Geitenberg) en 19.10 (1.424 ex. ttp. De Gavers en 1.949 ex. ttp. Geitenberg). Het record staat nog steeds op naam van ttp. Mortagnebos met 5.163 ex. op 24.10.2004. *gou,alp,bur,rbi,dlf,dkj,sxj,clf,xlp,des,dse,ntj,cal,ber,can,lak,vag,xwo,chw,lid,fey.*

**KEEP.** Het grootst aantal overtrekkende Kepen werd genoteerd op ttp. De Gavers te Harelbeke op 25.10 (254 ex.)  
*gou,bur,alp,dlf,dkj,sxj.*

**EUROPESE KANARIE.** Van 27.09 (2 ex. ttp. De Gavers) tot 11.11 (1 ex. ttp. Geitenberg) werden 8 trekkende Europese kanaries genoteerd. Pleisterende vogels werden waargenomen in Zwevegem met een maximum van 3 ex. op 28.11.  
*dkj,bur,gou,dse,ddd.*

**KNEU.** Op 09.10 werden op ttp. Geitenberg te Kooigem 317 overtrekkende Kneutjes genoteerd. Dit is een nieuw regiorecord, het oude record dateert van 17.10.1987 met 159 ex. over ttp. Avelgem. *ntj,dse,vab.*

**GROTE BARMSIJS.** Op 19.11 werd een overvliegende groep van 41 ex. gezien aan Heulebos te Heule. Op 27.11 waren 35 ex. aanwezig te Marke. *dse,ntj.*

**KLEINE BARMSIJS.** Een overvliegend exemplaar werd opgemerkt te Ingooigem op 16.10 en op 25.10 waren 8 ex. aanwezig te Kortrijk. *chw,ddd.*

**KRUISBEK.** Van 22.07 (1 ex. ttp. De Gavers) tot 13.10 (3 ex. te Zwevegem) werden een 20-tal trekkers genoteerd. De grootste groep bestond uit 5 ex. en werd genoteerd aan De Gavers op 12.09. *dkj,ddd.*

**GOUDVINK.** Trekkers werden genoteerd op 09.10, 25.10 en 02.11 over ttp. Geitenberg en op 26.10 aan de Gavers (telkens 1 ex.). *ntj,dse,vab,doo,cal,vhn,xwo,jul,dby,dbl,dcd,alp.*

**IJSGORS.** Op 29.10 en 02.11 werd telkens 1 ex. opgemerkt boven ttp. Geitenberg te Kooigem. Verder werden trekkers genoteerd op 08.10 te Sint-Denijs (1 ex.) en op 02.11 te Harelbeke over ttp. De Gavers (2 ex.).  
*dse,cal,ntj,dby,dbl,lak,dcd,xwo,jul,ddd,gou.*

**RIETGORS.** De beste teldag leverde 26 ex. op over ttp. De Gavers op 02.11. *gou,bur,vag,ber,dlf.*

*coördinatie en redactie : Yann Feryn*

*gegevensverwerking : Luc Vandeghinste, Regionaal Coördinator (Reco), Christoph Wintein (forumwatcher)*

*interpretatie gegevens & tekst : Dirk Derdeyn (zwanen, ganzen, eenden, steltlopers, meeuwen en sterns), Free Claerbout (futen, aalscholvers, reigers, ooievaars, lepelaars, uilen, hoenderachtigen, rallen en overige niet-zangvogels), Dieter Coelembier (zangvogels) en Yann Feryn (roofvogels).*

*leescomité : Free Claerbout, Dirk Derdeyn, Luc Vandeghinste, Christoph Wintein.*

## *Trektellingen najaar 2009*

Er worden bij normale weersomstandigheden vrijwel **elk weekend** en in geval van een goede trekvoorspelling ook **tijdens de week** één of meerdere telposten bezet **van in juli tot ver in november**. In principe wordt geteld van 7.30 u tot 19.00 u tenzij het weer of de trekomstandigheden er anders over beslissen. De telposten zijn meestal telefonisch bereikbaar. Iedereen is er van harte welkom, ook voor een kort bezoek.

- Bavikhove (vanaf oktober als de maïs verdwenen is) : aan het kruispunt Den Herder (Rijksweg tussen Harelbeke-centrum en Brugsesteenweg) inslaan richting Hulste, dan voor het rond punt links de Waterstraat inslaan, tot op het einde; telpost gelegen tussen de akkers; verantwoordelijke Free Claerbout (0476/65.00.50)
- Harelbeke : aan de molen van de Gavers; verantwoordelijke Filip Goussaert (0476/26.06.58)

- Kooigem : op de Geitenberg (Geitenbergstraat), bereikbaar via de Doornikserijksweg : net ten zuiden van Bellegembos de 3<sup>de</sup> straat links (Verloren Hof), zandweg rechts is de Geitenberg; verantwoordelijken Emmanuel Desmet (0499/19.89.49), Yves De Bosscher (0478/23.12.33) en Yann Feryn (0495/21.57.72)

Op de website van de Vogelwerkgroep ([vwg.natuurkoepel.be](http://vwg.natuurkoepel.be)) kun je meer details lezen over onze telposten.